Nieuwsbrief
NATIONAAL SLEEPVAART MUSEUM MAASSLUIS
GEREGISTREERD MUSEUM

Van de voorzitter

De Scheepvaart en zeker de Zeesleepvaart en Berging hebben altijd te maken met “de elementen”. Zorgvuldige afweging van routes, het tekenen van weerkaarten, het ontwijken van orkanen en bestudering van zeestromen om met de juiste voorzorgen veilig op de bestemming aan te komen.
Dat ons Museum met het 40 jarig jubileum op zaterdag 8 juni ook zó te maken kreeg met “de elementen” had niemand kunnen voorspellen.
Een weloverwogen besluit werd in het najaar van 2018 genomen om het jubileum van het Museum samen te laten vallen met de “Dag van de Zeesleepvaart”.
De maritieme markt in de Buitenhaven en de Vlootschouw is een twee jarig evenement waar wij met onze plannen voor de viering uitstekend in pasten.
De voorspelling van herfstweer met een zuidelijke stormachtige wind kwam helaas helemaal uit. Gelukkig kwam de voorspelling van opklaringen aan het einde van de middag óók uit en kon er toch nog genoten worden van de beperkte vlootschouw.
De maritieme markt was helaas al eerder in de week afgelast. Heel verstandig want stormwind recht op de kop van de haven had anders tot schade en ongelukken geleid.

Gelukkig was het programma voor de uitreiking van het jubileumboek en de opening van de nieuwe tentoonstelling een binnen gebeuren waarvan de opkomst van belangstellenden de verwachtingen overtrof.
Er was ooit nog overwogen om achter het museum een tent op te zetten omdat wellicht onze genodigden niet allemaal in het Museum Maassluis en in ons museum zouden passen. Gelukkig hadden wij daarvan afgezien want dat zou ook een drama zijn geworden.
Het gebeurt niet zo vaak dat Nico Ouwehand de pen weer oppakt en een prachtig jubileumboek gaat schrijven.
Pas geïnitieerd in de herfst van 2018 en toch nog ruim voor de viering samengesteld, gedrukt en klaar voor uitgave. Een groot compliment! Geheel belangeloos heeft Nico dit jubileumboek geschreven en samengesteld.
Door de ruimhartige sponsoring van Boskalis, Multraship en Port Towage Amsterdam kon de verkoopprijs zeer aantrekkelijk worden gehouden.
Het tweede onderdeel van de viering was de opening van de jubileum tentoonstelling “Veertig jaar Nationaal Sleepvaart Museum Maassluis”.
Het derde gedeelte van de viering was de Vlootschouw rondvaart voor alle vrijwilligers en partners, donateurs, sponsors en speciale genodigden aan boord van de “KRVE71” en de zeesleper “Holland”.
Al met al een waardige viering die door de voorpublicaties én verslagen van de boekuitreiking en tentoonstelling opening het museum weer op een positieve wijze in het nieuws hebben gebracht.

In deze Nieuwsbrief ruime aandacht voor de opening van de jubileum tentoonstelling, het jubileum boek en de Vlootschouw door middel van de bijdrages van Hans van der Ster en Wim de Snaijer.
Wim besteedt tevens aandacht aan de Dag van de Zeesleepvaart en het Cultuurweekend in Maassluis.
Verder vindt U nog van de hand van Maarten Helwig een verhaal over een “gewichtige schenking” en een mooi verhaal “Uit de oude doos”.
Het automatiseringsteam is ook weer actief geweest. Ditmaal verhalen Hans van der Pennen en Kees Koree over de ”upgrade” die het AIS systeem, als service naar onze bezoekers, heeft gekregen.
Hans de Klerk informeert U over een bijzonder nieuw model wat wij aan onze collectie hebben mogen toevoegen.
Tenslotte kunt U van de hand van onze oud-secretaris Paul Alers lezen over zijn herinneringen aan het veertigjarige Nationaal Sleepvaart Museum.
Wij kijken weer uit naar een drukke tweede helft van het jaar met daarbij onze aanwezigheid op de Furiade, Wereldhavendagen en de Europort tentoonstelling.
Ik wens U veel leesplezier en een mooie vakantie periode.

Kees van Essen, Voorzitter

Herinneringen

Op 30 oktober 1990 werd ik 60 jaar en dat betekende toentertijd dat je aanspraak kon maken op een VUT-regeling. Daardoor kwam er veel vrije tijd en zodoende gebeurde het dat mijn vriend Piet de Nijs dacht om daar eens met mij over te praten. Piet was voorzitter van de Stichting Nationaal Sleepvaart Museum.
De toenmalige secretaris de heer H. Bos uit Maasland had het besluit genomen om per 1 januari 1992 zijn functie neer te leggen. Het gesprek met Piet had het gevolg dat ik per 1 maart 1992 benoemd werd tot secretaris. Hij wist dat mijn vader 50 jaar bij L. Smit & Co had gewerkt als medewerker, die o.m. de salarissen van het personeel bijhield en ook het Joppe geld aan de sleepbootbemanningen uitbetaalde. Dus er zat bij mij wel wat gevoel voor de sleepvaart en daardoor ook bij het museum.

Op de vraag van mijn vrouw hoeveel tijd deze functie in beslag ging nemen, was het antwoord van Piet: “Niet meer dan 2 uur per week”. Dus er bleef voor ons genoeg tijd over om van de vrije tijd te genieten.
Het secretariaat bestond uit wat correspondentie die op een ouderwetse elektrische Remington-schrijfmachine werd gedaan. Er was toen nog geen sprake van automatisering, dus met carbonpapier tussen de vele vellen werden er meerdere kopieën gemaakt en werden dan in de postvakjes van de bestuursleden gedaan wanneer het stukken waren, die het bestuur betroffen. De overige stukken werden per post verzonden. De binnenkomende post kwam veelal in de postbus, die iedere morgen door een vrijwilliger werd geleegd. In de ruimte waar de stuurhut van de Zwarte Zee is, stond een bureau waar aan de nodige werkzaamheden werden gedaan.

Gelukkig kreeg het museum meer body en daardoor namen de activiteiten toe en dus ook de secretariaatswerkzaamheden. In 1993 hadden we 18 vrijwilligers. Men is toen begonnen met het in kaart brengen van alle gegevens in een automatiseringssysteem, waar de heer G. Fransen de initiatiefnemer van was.
Toen werd ook in het museum de “Rode draad” geïnstalleerd zodat de bezoekers de geschiedenis van de sleepvaart aan de hand daarvan konden volgen.
Wat waren we blij met het overnemen van de oude stand van Lekko waarmee we op maritieme beurzen ons konden presenteren, die in kleuren blauw en wit geverfd werd en daardoor de kleuren van Smit, Wijsmuller en de gemeente Maassluis sierden.

Zo kregen wij op 29 april 1994 de vlaggenmast geschonken door Elf Sanofi BV uit Maassluis, waar nog steeds de banier van het museum aan wappert.
De viering van 50 jaar bevrijding vond plaats op 2 mei 1995 in de Groote Kerk en daarin traden de “Drie gevleugelde Vrienden” op, waarvoor oud-sleepvaart oorlogsopvarenden waren uitgenodigd. Tevens werd de 100.000e bezoeker van ons museum in het zonnetje gezet.

Zo vonden we Hans Breeman in 1995 bereid om de affiches voor de tentoonstellingen te maken.
De toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat mevrouw A. Jorritsma onderscheidt de heer W. van den Boom op 29 april 1997 voor zijn bijzondere inzet als vrijwilliger voor het museum.
De radiohut van de “Zwarte Zee IV” werd op 21 maart door Radio-Holland B.V. te Rotterdam overhandigd.
Om de belangstelling voor Maassluis bij de toeristen te wekken werd op 27 januari 1998 een combikaart in het leven geroepen men kon dan de Groote Kerk, het Gemeentemuseum, Molen de Hoop, De Furie, en het Sleepvaartmuseum met deze kaart bezoeken.
De “Collectie Van de Geer” werd door het werven van fondsen op 29 oktober 1998 aangekocht, daar er een dreiging was dat deze collectie aan Duitse belangstellenden zou worden verkocht.

Met iedere vrijwilliger werd een overeenkomst gesloten, wat niet eerder was gebeurd zodat de wederzijdse rechten en plichten vast komen te liggen.
Zonder goedkeuring van de Gemeente Maassluis werd er op de bestaande zolder een vliering geplaatst en werd de zolder opnieuw ingericht.
Eind 1999 wordt het besluit genomen om het 25-jarig bestaan van het museum in 2004 grondig voor te bereiden.
1999 was ook belangrijk voor ons museum daar wij op 24 november als museum werden opgenomen in het register van de Nederlandse Museumvereniging als geregistreerd museum.

In het jaarverslag 2004 opent Ruud Timmermans, de toenmalige voorzitter, met de volgende woorden: Het is dus een gedenkwaardig jaar geworden. Het sleepvaartmuseum een kwart eeuw oud, jong eigenlijk wanneer we ons vergelijken met andere plaatsen waar de rijke historie van ons land wordt bewaard.
Vervolgens kijkt hij uitvoerig terug op de viering van dit jubileum. De eerste stad aan de Waterweg was stevig op de kaart gezet waarmee de burgemeester glans gaf aan dit feest en dit zag als een bouwsteen voor Maassluis op weg naar de historische haven voor de historie van de sleepvaart.
Het prachtige weer droeg bij aan de supersfeer. Het was hartverwarmend dat er zoveel toeschouwers waren aan beide kanten van de Waterweg. Het was genieten van de vlootschouw waaraan zo’n 50 sleepboten deelnamen. Het museum kreeg als waardering voor de bijzondere verdiensten aan de stad betoont de Bokaal van de Gemeente Maassluis.

Niet onvermeld mag blijven de uitgifte van het prachtige jubileumboek “Van walegang en berghout” >>>>>

>>>>> wat een waardevolle bijdrage is aan de historie van de Stichting Nationaal Sleepvaart Museum.
Het zou niet blijven bij dit boek van Nico Ouwehand.
Voor hun bijzondere verdiensten ontvingen twee vrijwilligers, Nico Ouwehand en Paul Alers, een Koninklijke onderscheiding.
Heel belangrijk was dat dit festijn mogelijk werd gemaakt door de financiële bijdrage van sleepvaartrederijen en andere bedrijven, evenals verschillende fondsen en particulieren.

Zo kregen wij op 20 september 2004 een parkeervergunning voor het laden en lossen van artikelen voor het museum, daar de Hoogstraat afgesloten werd voor het doorgaande verkeer.
In 2005 werd met vereende krachten een archief en depot ingericht in de Ankerstraat.
We waren al opgenomen in het register van de Stichting Het Nederlands Museumregister en dat werd op 6 september 2009 voor vijf jaar verlengd.
In 2004 zijn er plannen om van Maassluis een Museumhaven te maken.

Zo besluit het bestuur op 20 september 2006 een rookverbod in te voeren, er waren wel vrijwilligers die dat met heel veel moeite konden accepteren.
Op 22 augustus 2006 werd er een overleg met de vrijwilligers gehouden in de Kuiperij aan de Ankerstraat om op neutraal terrein te vergaderen daar er problemen waren gerezen met twee vrijwilligers.
De gehouden expositie over de wrakopruiming van de Tricolor werd op bruikleenbasis uitgeleend aan het Maritiem en Juttersmuseum te Midsland op Texel.
De heer Ouwehand werd bereid gevonden een boek te schrijven over Smit Lloyd mede door het succes met zijn boeken “Van walegang en berghout” en “100 jaar Wijsmuller”.
Ook een herinnering is dat de naam van het winkeltje veranderde op 8 maart 2006 in museumshop.

Zo kan er sinds 2007 weer getrouwd worden in het sleepvaartmuseum, het vroegere stadhuis is een locatie die graag gebruikt wordt om reden dat ouders er vroeger het huwelijk sloten en het maken van foto’s op het bordes naast de stenen trappen.

Zo konden dankzij een donatie van het Fonds Schiedam Vlaardingen vier oude houten vitrines vervangen worden door aluminium vitrines met onbreekbaar glas, dat de start was van verdere vernieuwing van het hele museum in de loop der jaren.
De Stichting Historische Sleepvaart werd bij de notaris gewijzigd in Stichting Sleepboothaven Maassluis op 26 maart 2007.
Dat deze herinneringen in de Nieuwsbrief staan is een vermelding waard daar wij in 2007 zijn gestart met het digitaal verzenden hiervan.

In het daaropvolgende jaar kreeg de tentoonstelling over de “Smit-Lloyd Story” extra glans dankzij de uitgave van het gelijknamige boek; ook daarvan was Nico Ouwehand de auteur.

Zo kreeg ook de marconist in de radiohut zijn stem weer terug, hij had lange tijd gezwegen.
Vanwege de vele secretariaatswerkzaamheden is de heer Vergeer bereid om als tweede secretaris per 1 januari 2008 een groot gedeelte van die werkzaamheden over te nemen.
Op 12 december 2007 vond de overdracht plaats van de shipsimulator, die geschonken was door Alphatron Marine B.V.
Dankzij giften van de Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. en het Elisa Mathilde Fonds konden wij de wisseltentoonstellingszaal herinrichten.
Niet alleen voor bezoekers van tentoonstellingen, maar ook waren we op 1 september 2008 te gast om het 40-jarig jubileum van de heer Koree bij Deltares met zijn collega’s en familie te vieren.
Een belangrijk document is het boek dat bij de ingang van het museum ligt en waarin waardevolle notities staan zoals: “Prachtig dat in de compacte ruimte een fraaie weergave van de sleepvaart is gegeven” en deze is ook kenmerkend: “Nog nooit zoveel Pk’s bij elkaar gezien”.
Op 14 mei 2009 neemt het bestuur het besluit de toegangsprijzen te verhogen en dat we in de maanden juli en augustus vanaf 11 uur geopend zijn.

Zo krijgen we geen toestemming van de gemeente Maassluis om buitencamera’s te plaatsen in verband met het toenemen van vandalisme.
Tijdens het Allemansend in de Kuiperij werden de vrijwilligers van de het eerste uur Cees Dubbeld, Willem de Koning en Gerard Fransen benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau voor hun verdienste besteed aan het museum. Er was nog een feestelijk moment, de Raad van Toezicht en Advies overhandigde een cadeau om het schilderij van Evert Moll aan te schaffen ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van het museum.

Zo moesten we de vloerbelasting van de zolderverdieping van de Kuiperij aan de gestelde normen aanpassen daar de Vereniging Hendrik de Keyser dit eiste om de huurovereenkomst te verlengen.
De 150.000ste bezoeker konden wij op 27 november 2009 verwelkomen.
In 2010 werden we geconfronteerd met de overname van Smit Internationale N.V. door de Bos Kalis te Papendrecht.
I.v.m. de bezuinigingen bezocht de toenmalige wethouder de vergadering van de Raad van Toezicht en Advies op 7 november 2011 om de plannen m.b.t. het sleepvaartmuseum toe te lichten. >>>>>

>>>>> De gemeente Maassluis had het voornemen om per 1 januari 2011 huur te gaan heffen voor het gebruik van de panden Hoogstraat 1 en 3, daardoor werd besloten om een gezamenlijk standpunt van de Raad en het bestuur in te nemen.
De huisvesting van het museum heeft de gemoederen in 2011 flink beziggehouden. Het bestuur liet weten dat zij de toekomst van het museum met grote zorgen tegemoet zagen maar dankzij de nodige publiciteit en brede steun van de gemeenteraad werden wij op 9 september 2011 op de hoogte gesteld dat het college van B&W afzagen van de invoering van een huurtarief.

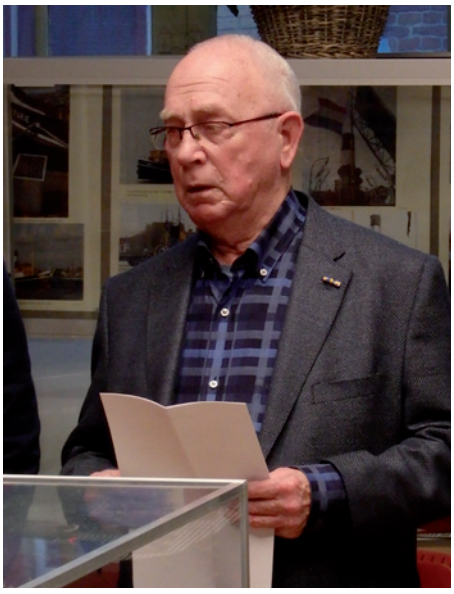
Zo herinner ik me dat wij in 2011 veel dames als vrijwilligster hadden en dat waren er niet minder dan 7.
In 2012 werd het nodige geïnvesteerd in de vervanging van veel vitrines, daar deze niet meer voldeden aan de eisen van de tijd.
Ook kon de lay-out van de Nieuwsbrief dankzij een nieuwe vrijwilliger een modernere uitstraling krijgen.
Om in het Sanofipand een Cultuurhuis te vestigen worden veel plannen gemaakt, maar helaas bleek na veel overleg en gedegen informatie dit geen haalbare kaart.
In 2013 werd ook aan het jaarverslag een nieuwe vorm gegeven.
Bij de Dukdalf in Maassluis krijgen wij de gelegenheid om van diverse locaties onze realia daar een plaats te geven en er werd een duidelijk plan gemaakt voor de verhuizing.
15 mei 2013 was voor mij een belangrijke dag daar het secretariaat door een ander persoon werd ingevuld en ik in het bestuur de functie kreeg van vicevoorzitter.
In november vond de totale vernieuwing plaats van de zeezaal wat dankzij fondsen en de vele financiële bijdragen van relaties van de heer J.D. Timmermans, die zijn afscheid als CEO van ITC glans gaven.
De verhuizing van de archieven e.d. van de kuiperij naar de Dukdalf vond in het tweede kwartaal van 2014 plaats.
Er werd vorm gegeven aan een nieuwe Website, een promotie- en vrijwilligersfilm en onze vrijwilliger Dick Bos gaf het oude logo van ons museum een modernere uitstraling.

Op 1 januari 2017 nam ik afscheid als bestuurslid van het museum en werd vrijwilliger en hoop dat, als de gezondheid dat toe staat, nog lang te kunnen doen.
Op de nieuwjaarsreceptie werd ook afscheid genomen van twee andere bestuursleden, de heren Koree en de Rooij. De eerste is een onmisbare kracht op het terrein van de automatisering en veel technische oplossingen, daarnaast was de heer de Rooij vanaf het begin bestuurslid.
Hoeveel lezingen hij heeft gegeven over de sleepvaart in heel het land is moeilijk vast te stellen, maar het zijn er honderden geweest.
In 2018 werd de Haven- en Rijnvaartzaal van nieuwe wandvitrines voorzien en heeft het museum een stijlvolle inrichting gekregen.

Dan geeft dit nog niet afgesloten jaar een prettige herinnering aan de viering van het 40-jarig jubileum. De 8e juni stond die zaterdag in het teken van deze 40 jaar. Veel persoonlijke herinneringen heb ik meegemaakt en hierboven daarvan verslag gedaan. Dankbaar dat ik dat zoveel jaren heb mogen beleven met zonnige en minder zonnige momenten. Daarbij denk ik dan terug aan hen die hun steentje hebben bijgedragen aan de bloei van het museum en het 40-jarig jubileum niet meer mee hebben kunnen maken.

De 8e juni stond in vergelijking met het 25-jarig bestaan in een heel ander daglicht. Toen hadden we prachtig weer en nu werden we geconfronteerd met storm en regen. Dit had tot gevolg dat de nautische markt afgelast werd en was het ook niet zeker dat de vlootschouw later op die dag vanwege de weersomstandigheden door kon gaan.
Er was heel veel belangstelling bij de opening van de nieuwe tentoonstelling die een beeld geeft van de eerste 40 jaar. Of er nog eens 40 jaar zullen volgen zal altijd een vraagteken blijven.

Niet onvermeld mag blijven de uitgave en presentatie van het schitterende boek “Sleepvaart in stroomversnelling” waaraan Nico Ouwehand ter nagedachtenis aan zijn overleden vrouw vele uren, dagen, weken en maanden heeft besteed om dit omvangrijke werk het daglicht te laten zien.

Paul Alers

Uit de collectie: Twee concurrenten

Seefalke met ex Zwarte Zee II (Albatross) 1933

Seefalke en ***Zwarte Zeeën*** zijn decennia lang concurrenten geweest. Waar in de jaren na 1924 de motorsleper *Seefalke* de stoomsleepboot *Zwarte Zee (II)* overvleugelde wat betreft snelheid en machinevermogen, iets waarmee de *Seefalke* menig job van Smit afsnoepte en zodoende mede aanzet gaf tot de bouw van de *Zwarte Zee III* in 1933, overtroef de *Zwarte Zee IV* in 1963 de inmiddels op leeftijd zijnde Seefalke op alle fronten. Dat de eerste Seefalke zolang partij heeft geboden, waarbij ze op het eind van de Tweede Wereldoorlog ook nog letterlijk is ondergedoken, mag bijzonder heten. De *Seefalke* met haar compacte diesel motoren (oorspronkelijk bedoeld voor onderzeeboten) op twee schroeven betekende ze een revolutie op sleepbootgebied. Jammer blijft dat geen van de *Zwarte Zeeën* bewaard is gebleven maar het is terecht dat de *Seefalke* als museumschip behouden is. Aanleiding voor deze losse vergelijking was het voorbij komen van de bijgaande foto van de *Zwarte Zee IV* samen met de *Seefalke* uit 1967 die beiden waren betrokken bij de bergingspoging van de Jacob Verolme nabij Gran Canaria. Deze zogenaamde erts/olie tanker kwam op 22 januari 1967 in moeilijkheden als gevolg van een explosie en kapseisde binnen een paar uur. De *Seefalke* was het eerst aanwezig maar de sleepverbinding brak. De *Zwarte Zee* kreeg opdracht om vast te maken; maar wat te doen. Uiteindelijk sleepten de *Zwarte Zee* en *Seefalke* het schip naar diep water waar het in opdracht van de P&I club op 6 maart 1967 met 100 kg trotyl tot zinken werd gebracht. Vorig jaar ontving het Museum een unieke foto van de *Zwarte Zee (II)* waar ze langszij de *Seefalke* ligt. De *Seefalke* haalt hier de *Zwarte Zee II* op. Ze was overgedaan in 1933 aan Bugsier die haar na een uiterlijke modernisering als *Albatross* opnieuw in de vaart bracht. Uiteindelijk werd de *Seefalke* in 1970 geschonken aan het Deutches Schiffahrtmuseum in Bremerhaven.

Zwarte Zee IV en Seefalke

Gewichtige donaties

Een deel van de donatie voor vertrek uit Singapore

Het Museum heeft twee gewichtige donaties mogen ontvangen. Een uit Singapore en een uit Maassluis. Oud Maassluiser en museumvrijwilliger **Paul Firet** heeft in de loop van de jaren een grote verzameling opgebouwd over sleepboten, sleepvaart geschiedenis die een goede bestemming verdiende te krijgen. Beter dan het Nationaal Sleepvaart Museum is natuurlijk niet denkbaar. Alphatron was zo vriendelijk de paar honderd kilo met een eigen zending vanuit Singapore naar Nederland mee te sturen. Daarvoor onze hartelijke dank.

Iets minder zwaar en van iets minder ver weg, Maassluis, ontvingen wij een bereisde, ouderwetse koffer vol met studieboeken en aantekeningen van oud machinist **C. Teeuwen**.
Het Sleepvaart Museum heeft wel al verschillende Nautische en werktuigbouwkundige leerboeken. Ook staan in de museumbibliotheek eigen handboeken van Wijsmuller en Smit met betrekking tot het zeeklaar maken en het behandelen van te slepen objecten en het te gebruiken sleepgerij. Een complete leergang met eigen aantekeningen is echter uniek.

Op veel plaatsen in Nederland kon men een hogere of middelbare zeevaartopleiding volgen. Lange tijd kon men ook een speciaal diploma voor de zeesleepvaart behalen. Ook Nederlands Indië had een eigen zeevaartschool. De leerboeken voor deze scholen door de eigen leraren geschreven en gemoderniseerd. Zo werd de serie boeken van Noordraven (Het Stalen Schip), Gugelot (Praktische Scheepsbouw) en Helwig (Scheepsbouw) decennia gebruikt op de Hogere Zeevaartschool in Rotterdam om stuurlieden praktische kennis op te laten doen over de constructie van schepen.
Het Stalen Schip kwam uit in 1921.

De bibliotheekvrijwilligers hebben het plan opgevat om de collectie boeken die voor de zeesleepvaartopleidingen werden gebruikt voor de navigatie, stoom en motorwerktuigen, zeemanschap, zo te completeren dat een goed beeld ontstaat hoe men door de jaren heen werd opgeleid om naar zee te gaan met de sleepboten. Vooral uit de vroegste periode van de zeesleepvaart zijn boeken en geschriften schaars.

Deze nieuwste donaties zijn dus zeer welkome aanvullingen voor de collectie. Maar wie van vader, opa of (bet) overgrootvader nog een enkel leerboek of een diploma heeft liggen, zeker waar het diploma grote of kleine zeesleepvaart betreft: Het Nationaal Sleepvaart Museum zal er blij mee zijn!

Nationaal Sleepvaart Museum - 40 jaar

1. luisterend publiek tijdens toespraken

2. burgemeester Edo Haan en voorzitter NSM Kees van Essen, uitreiking Bokaal van Maassluis

3. sponsoren boek

4. de heer Tony van Bussel, openaar wisseltentoonstelling

5. Nico Ouwehand, schrijver van boek, signeert.

Op 8 juni vierde het Nationaal Sleepvaart Museum in Maassluis haar 40 jarig bestaan. In een sfeervolle zaal in het Maassluis Museum werd door de voorzitter van het Nationaal Sleepvaart Museum terug gekeken op dit 40 jarig bestaan. Het ontstaan van het museum in een voor de sleepvaart moeilijke periode.

Maar de sleepvaart zou geen Sleepvaartmuseum hebben als men niet het doorzettingsvermogen bezit van de vrijwilligers met de sleepvaart mentaliteit. Immers “Geen zee te hoog” opende in 1979 het Nationaal Sleepvaart Museum haar deuren in het oude stadhuis van Maassluis. Hierna nam Edo Haan, de burgemeester van Maassluis, het woord.

Hij memoreerde dat hij bijzonder trots was op het museum en haar vrijwilligers waar hij een applaus voor vroeg. Als dank aan het Museum, dat Maassluis zo bijzonder maakt en enig in zijn soort is, schonk hij een prachtige glazen schaal van de stad Maassluis aan de voorzitter van het Museum. Na deze mooie woorden was het de beurt aan de schrijver van het boek “Sleepvaart in Stroomversnelling”. Nico Ouwehand, al vele jaren vrijwilliger in het museum, schreef dit boek in amper 1,5 jaar tijd. Hij memoreerde dat het hem door een moeilijke periode heeft geholpen na het verlies van zijn vrouw. Een uitlaatklep en een verwerkingsproces. Zo schrijft hij, bij de opening van het boek “Sleepvaart in Stroomversnelling”. Een boek maken kan voor een auteur soms heilzaam zijn. Daarom draag ik dit werk op aan mijn lieve echtgenote die niet meer onder ons is.

Nico overhandigde de eerste exemplaren aan de grote sponsors Royal Boskalis, Multraship en Port Towage Amsterdam. Gelijk met het 40 jarig bestaan werd hierover in het Nationaal Sleepvaart Museum een tentoonstelling ingericht. Hans de Klerk, woordvoerder van het tentoonstellingsteam, de volgende spreker, vertelde dat het een bijzondere tentoonstelling is geworden die de gehele periode van 40 jaar bestrijkt met prachtige foto’s, modellen etc. Een bezoek aan het museum zeker waard. De opening van deze tentoonstelling werd verricht door Tony van Bussel, één van de eerste medewerkers van het Museum, met het luiden van de “Scheepsbel”. Nico Ouwehand tenslotte signeerde het prachtige 2 kg wegende boek welke aan genodigde en vooral aan de vrijwilligers van het museum werd uitgereikt. Hierna werden de aanwezigen uitgenodigd voor een eenvoudige lunch en konden hierna de prachtige tentoonstelling bezichtigen. Het boek “Sleepvaart in Stroomversnelling” is te koop in de shop van het Nationaal Sleepvaart Museum.

(Foto’s en tekst: Hans van der Ster-Towingline).

Cultuur in het Nationaal Sleepvaart Museum

Via de lobby van onze penningmeester is een wens van een aantal van onze vrijwilligers in vervulling gegaan: deelnemen aan de **Kunst en Atelierroute** in Maassluis. Op 13 en 14 april stelde ons museum ook de deur open voor liefhebbers van kunst.
In ons museum waren Els Warnaar en Willy Minderhoud te gast. Beide dames toonden met trots enkele van hun kunstwerken waarvoor ruimte gemaakt was in één van onze zalen.
Het publiek genoot zichtbaar van de combinatie van fraaie kunstwerken en onze wisseltentoonstelling "Smit in Maassluis".
Els, Willy en onze dienstdoende vrijwilligers waren tevreden over de grote belangstelling, al met al voor herhaling vatbaar!

links Willy Minderhoud

Els Warnaar

Multratug 33

In het Museum krijgen we regelmatig modellen van sleepboten van de diverse sleepbootrederijen voor kortere of langere tijd in bruikleen. Onze laatste aanwinst op deze manier is het model van de ***MULTRATUG 33*** van Multraship Towage & Salvage uit Terneuzen. De *MULTRATUG 33* is een nieuw ontwerp sleepboot, een Carrousel Rave Tug (CRT), dat door Multraship in samenwerking met NOVA-TUG is ontwikkeld.
De sleper heeft een zgn. Carrouselsysteem, waarmee het vaartuig op veel hogere snelheid zeeschepen kan assisteren, zonder het risico op kapseizen. Kern van het systeem bestaat uit een stalen ring om de opbouw die horizontaal 360 graden vrij kan ronddraaien. Daarop is de sleeplier gemonteerd die verticaal 45 graden kan kantelen. Zo kan de lier zich altijd richten naar de stand van de sleeplijn en is er optimale controle over de sleep. In principe is kapseizen tijdens het sleepwerk met de Carrousel-Tug onmogelijk. Multraship heeft inmiddels twee sleepboten van dit type in gebruik genomen, de *Multratug 32*, die in het Rotterdamse haven-gebied werkzaam is, en *Multratug 33*, die werkzaam is in het Westerschelde gebied. Wij zijn dan ook verheugd dat we dit speciale type sleepboot in ons Museum kunnen laten zien aan onze bezoekers. Met onze dank aan dhr. Leendert Muller van Multraship voor het ter beschikking stellen van dit fraaie model aan ons Museum.

AIS

AIS staat voor **Automatic Identificatie System**, een systeem gebaseerd op transponder technologie waarmee de veiligheid van scheepvaart op zeeën en grote rivieren verhoogd wordt.
Ieder schip dat met een AIS-transponder is uitgerust, zendt periodiek **zijn eigen specifieke gegevens** uit. Deze gegevens worden opgevangen door onze eigen AIS-antenne, die op ons dak is gemonteerd en deze signalen worden doorgegeven aan onze AIS-ontvanger en waar na de vertaalde signalen op bovenstaand scherm worden geprojecteerd.

Het AIS-signaal wordt via VHF kanaal 87 en 88 uitgezonden. Hoe vaak het wordt verstuurd, is afhankelijk van de snelheid van het schip. Hoe langzamer het schip vaart, hoe langer het interval tussen twee berichten wordt met een maximum van 3 minuten. Het bereik van de transponders is maximaal **30 tot 40 km**. Afhankelijk van de hoogte van de opgestelde antennes.

Het in het museum aangebrachte systeem kan door middel van 3 keuze drukknoppen, die op de overzicht kaart zijn aangebracht, ingezoomd worden op een bepaald gebied van de Nieuwe Waterweg.

Interessante schenkingen

Het Museum heeft de afgelopen periode weer interessante schenkingen gekregen. Van dhr. **Piet van der Vlies** uit Vlissingen, oud hoofd wrakopruiming Westerschelde van Rijkswaterstaat, hebben we zijn persoonlijk archief mogen ontvangen. Dit bestaat uit vele foto's, krantenknipsels, dia's en films van de wrakopruimingen en calamiteiten die de afgelopen 35 jaar op de Westerschelde en omgeving hebben plaats gevonden. Tevens is dhr. Van der Vlies betrokken geweest bij diverse wrakopruimingen elders in Europa. Ook zijn grote verzameling nautische boeken hebben we gekregen. Een welkome uitbreiding van ons archief en bibliotheek. Tevens hebben we een aantal relatiegeschenken, maritieme realia en herinneringsplaquettes, betrekking hebbende op de berging en sleepvaart op en rond de Westerschelde gekregen. Het is zoveel, dat we op het ogenblik nog steeds deze aanwinsten aan het registreren zijn.

Het is ook een prima basis om in de toekomst een aparte tentoonstelling aan deze activiteiten te wijden. Het Museum is dan ook zeer verheugd dat de heer van der Vlies aan ons gedacht heeft bij het afstoten van zijn verzameling. We zullen zeker binnen afzienbare tijd deze tentoonstelling over zijn werk naar voren brengen.

Een andere schenking waarmee het Museum eveneens erg blij mee is, is het archief van de onlangs overleden heer **Piet**. Maar liefst 17 dozen archief materiaal over sleepboten, verwerkt in maar liefst 185 mappen is ons ten deel gevallen. Wij zijn bezig om een plaats te realiseren voor deze enorme brok informatie in ons archiefdepot.
Dit archief en het archief van dhr. Van der Vlies houdt ons zeker de komende tijd van de straat om het één en ander te verwerken en te rubriceren.

De 'Haai'

De ***'Haai'*** van de Nieuwe Bergingsmaatschappij bleef bij de berging van de *'Liberty Glo'*
Een van de laatste donaties is een bruikleen over de ramp met het bergingsvaartuig *'Haai'* van de in Maassluis gevestigde Nieuwe Bergings Maatschappij. Hierbij kwamen J.C. en A. Schepen en drie anderen om het leven. De *'Haai'* was betrokken bij de berging van het nieuwe stoomschip *'Liberty Glo'* dat op 5 december 1919 bij Terschelling op een mijn liep en in tweeën brak. Voor het vlot brengen van het achterschip was het nodig een deel van de lading te lossen. In die dagen gebeurde dat met zg. bergingsblazers, aangepaste zeegaande vissersschepen.

In de nacht van 19 op 20 december 1919 stak een ongekend hevige storm op wat een van de twee langszij liggende blazers fataal werd. Dat dit ook buiten Maassluis een grote indruk maakte blijkt wel uit het uitgebreide artikel dat in 3 afleveringen van het nautische tijdschrift 'Het Schip' verscheen en de herinneringspenningen die aan de nabestaanden werden uitgereikt. Ook is een herinneringsschilderij gemaakt met de *'Haai'* en de twee omgekomen opvarenden. In dezelfde storm verging ook de stoomsleepboot *'Hercules'* van Wijsmuller met man en muis.

Het hele artikel en grotere foto's zijn te lezen op de website van het Nationaal Sleepvaart Museum.

Vlootschouw tijdens Dag van de Zeesleepvaart

Op 8 juni stond de Dag van de Zeesleepvaart gepland. De werkgroep van de Stichting Sleepboothaven Maassluis hadden alles tot in detail voorbereid. Het stormachtige weer gooide echter onverwacht roet in het eten. Windkracht 7 met uitschieters tot 8 zorgden er voor dat de nautische markt helaas geen doorgang kon vinden. De 3 optredens van de uitgenodigde Shanty koren moesten afgezegd worden.
De vlootschouw kon gelukkig wel doorgaan en werd ondanks het barre weer, gadegeslagen door honderden mensen. Verschillende slepers van diverse rederijen namen hieraan deel.
De vrijwilligers van ons museum konden inschepen op het partyschip de *KRVE71*. Onder het genot van een drankje en een hapje werd de feestdag ter gelegenheid van het 40 jarig bestaan van het museum sfeervol afgesloten! Helaas durfde een aantal vrijwilligers niet mee te varen op de woelige baren.
Een ander deel van de vrijwilligers kon inschepen op de bekende en veel grotere sleper "*Holland*".
Het is op zijn plaats om onze vrijwilligers die voor en achter de schermen aan de organisatie hiervan gewerkt hebben, enorm te bedanken!

MARKSMAN

ELBE

Geen gebrek aan belangstelling tijdens de Vlootschouw

Interview

Interview van Radio Rijnmond in het Nationaal Sleepvaart Museum

Op maandag 22 juli zijn de heren Nico Ouwehand en Hans de Klerk van het Nationaal Sleepvaart Museum door Radio Rijnmond geïnterviewd. Een interview van ongeveer 45 minuten, waarin beide heren de verslaggever Ruud de Boer uitgebreid over de Nederlandse Sleepvaart en het Museum hebben verteld. Zo ging het over het ontstaan van de sleepvaart, de grote zeesleepreizen, de donkere jaren van de Tweede Wereldoorlog, berging en nog vele andere sleepvaart gerelateerde onderwerpen. Zo kwam goed naar voren dat, als je eenmaal met het sleepvaart virus bent besmet er je eigenlijk niet van kunt genezen. Natuurlijk kwam ook het prachtige boek, “Sleepvaart in Stroomversnelling”, dat door Nico was gemaakt, aan de orde. Kortom een heel leuk en interessant interview, dat door Ruud de Boer met grote bewondering is opgenomen.
U kunt het interview beluisteren op de volgende link:
https://www.rijnmond.nl/nieuws/184277/Ruud-de-Boer-ontmoet-Nico-en-Hans-van-het-Sleepvaartmuseum

Hans de Klerk en Nico Ouwehand tijdens het interview in ons Museum

Dag van de Zeesleepvaart op de Holland

Voor het vieren van het 40-jarig jubileum van het museum was een budget gereserveerd. Daarmee werd de rondvaartboot *KRVE71* gecharterd, waarop bij goed weer ruim 70 mensen een plaats konden krijgen. De aanmeldingen voor de vaartocht waren dermate talrijk dat rekening moest worden gehouden met plaatsen op een ander schip, in dit geval de zeesleper *Holland*. Het museumbestuur heeft aanvullende accommodatie gekocht op deze fraaie museale sleper, zodat iedereen die dat wilde mee zou kunnen varen. De *Holland* werd gebouwd in 1951 voor de rederij G. Doeksen en Zonen op Terschelling als opvolger van een toen splinternieuwe naamgenoot die in de oorlog onder Duitse vlag verloren ging. 'Onze' *Holland* is een rank schip, dat wil zeggen alles behalve plomp. De technische proeftocht vond op 20 november 1951 plaats. Het vermogen staat te boek als 2100 EPK, hetgeen haar een topsnelheid geeft van 16 knopen. Dat is voor een sleepboot zeer snel. Die eigenschap was nodig om vlug bij een in de Waddenregio in nood verkerend schip te kunnen komen. Gedurende haar carrière als bergingssleepboot heeft schip en bemanning een flink aantal reddingen verricht. Omdat het aantal scheeps-ongelukken door de algemene technische vooruitgang in de loop der jaren afnam kwam het schip in de periode 1975 -1998 voor Rijkswaterstaat te varen als o.m. visserij-inspectie vaartuig. Ook aan die taak kwam een einde, waarna het schip met een museale taak particuliere vaarten ging verzorgen.
Haar bemanning bestaat voornamelijk uit vrijwilligers, anders is het behoud van het legendarische schip financieel niet mogelijk.

De museummedewerkers en de genodigden die namens het sleepvaartmuseum op de Holland het jubileum en de demonstratievaart mee mochten maken waren zonder uitzondering zeer enthousiast. Als toetje kreeg het gezelschap nog een rondje Botlek cadeau. Hadden de opvarenden last van de straffe wind? Helemaal niet! De *Holland* is gebouwd voor storm en ontij, dus dit was voor het schip een peulenschil. Dank voor de gastvrijheid aan boord en de prima verzorgde catering.

Nationaal Sleepvaart Museum

Hoogstraat 1 - 3, 3142 EA Maassluis
tel.: (010) 5912474

info@nationaalsleepvaartmuseum.nl
www.nationaalsleepvaartmuseum.nl
F: NationaalSleepvaartMuseum
t: @Sleepvaartmuseu
IBAN: NL22 INGB 0004 1617 00

Openingstijden:
zie onze website.

Gesloten:
maandag, Oude- en Nieuwjaarsdag, 1e Paasdag, 1e Pinksterdag, 1e Kerstdag en tijdens het wisselen van tentoonstellingen (zie info website).